

PRAVOPIISNA PRAVILA I UPUTSTVA ZA PISANJE TEHNIČKOG RADA NA SRPSKOM JEZIKU

[iliti najčešće greške kod pisanja ispitne dokumentacije]

Namenjeno studentima Fakulteta tehničkih nauka u Novom Sadu, koji nemaju vremena, živaca ili volje da čitaju Pravopis Matice srpske.

verzija 0.2

1. Pišite rad latinicom.
2. Proverite da li ste koristili slova kojih nema u engleskom alfabetu, a koriste se u srpskom alfabetu – č, ć, ž, đ, dž, š.
3. Koristite [rečnik Mikro knjige](#) kao prvu refencu da biste za odgovarajuće reči iz engleskog jezika pronašli odgovarajuće reči u srpskom jeziku. Smisao ovog koraka nije da se zadovolje besposleni jezički čistunci, nego da tehnički rad obogatimo adekvatnim izrazima iz srpskog jezika. Postojanje odgovarajućih reči u srpskom jeziku je od koristi prvenstveno osobama koje koriste te izraze. Izrazi na srpskom jeziku mogu da rečima daju suštinu koju ona nema ukoliko preuzmemo (transkribujemo) englesku reč. Vrlo nepopularan ali dobar primer je prevod engleske reči “*interface*“ u slovensku “*sučelje*“. Kao alternativa, u zavisnosti od konteksta (npr. kod izraza “*programming interface*“), zgodno je koristiti izraz “*programska sprega*“. Reč “*interfejs*“ ne nosi smisao sa sobom. Reč “*sučelje*“ nosi. Ona ima koren u glagolu “*sučeljavanje*“ ili “*suočavanje*“, i nosi smisao susreta, komunikacije između dva objekta. Zato je ona bolja od reči “*interfejs*“.
4. “*software*” => programska podrška.
5. “*hardware*” => fizička arhitektura.
6. Kod reči koje iz opravdanih razloga nemaju prevod u srpskom jeziku, a odomaćile su se u srpskom jeziku (primer su nazivi operativnih sistema), koristimo ih kao i druge reči u srpskom jeziku, i menjamo ih po padežima. Znači “*Linux*” je Linuks. Sa Linkusom. Na Linuksu. Itd. Sa Androidom. NE “*sa Linux-om*“. NE “*sa Linux-om*“.
7. Jedna od najčešćih grešaka koje pišu studenti u svojim radovima nastaje iz pokušaja da se direktno prevedu rečenice sa engleskog jezika. Naime, engleski jezik ima drugačiju gramatiku koja nije identična gramatici srpskog jezika. To je, između ostalog, očito u kreiranju složenih imenica. Na engleskom jeziku je moguće reći “*Linux kernel*“. U tom slučaju, u engleskom jeziku prva imenica ima ulogu prideva, i opisuje drugu imenicu. Na srpskom nije moguće reći “*Linuks kernel*“, nego je potrebno reći “*kernel Linuksa*“, ili da budem potpuno ispravan “*jezgro Linuksa*“. Znači, ne postoji ni “*Android OS*“, nego postoji “*operativni sistem Android*“. Uočite kako se u srpskom jeziku obrću reči u odnosu na engleski original. Nije “*Dalvik virtuelna mašina*” nego “*virtuelna mašina Dalvik*“. Nije “*Java programski jezik*” nego “*programski jezik Java*“.
8. Koristite zareze da odvojite skupove reči.
9. “*Server*” => poslužilac.

10. Poslužilac, ne *“poslužioc”*. Množina su *“poslužioći”*. To je glasovna promena kada se “L” menja u “O” pri prelasku iz jednine u množinu. Znači, *“gledalac”* i *“gledaoci”*.
11. *“Prethodno”* a ne *“preDhodno”*. “D” prelazi u “T” ako je iza jedan od bezvučnih suglasnika (p, k, t, c, c, f, h, c – ne važi za “s” i “š”). To se zove jednačenje suglasnika po zvučnosti. (zvučni suglasnici su: b, g, d, z, ž, d, dž). Predstaviti.
12. Ukoliko se spominje ime profesora koji je doktor nauka, napišite *“dr Ime Prezime”*, a ne *“dr. Ime Prezime”*. Tačka nakon “dr” u srpskom jeziku je skraćenica za *“drugi”*. Veliko “D” ide ukoliko je u pitanju potpis ili početak rečenice.
13. *“Testiranje”* => *“ispitivanje”*, kad god je moguće.
14. Inženjer, ne inžinjer. Potonje je dozvoljeno, ali se ipak promoviše korišćenje reči *“inženjer”*.
15. *“open source”* => otvoreni kod.
16. *“computer”* => računar.
17. Nakon znaka interpunkcije[.,?!:], ide razmak.
18. U radu ne postoje ličnosti. Ne postojimo “mi”. Nećemo reći *“ne interesuje nas ...”*. Možemo reći da *“predmet istraživanja ne uključuje...”*. *“Ne interesuje nas vrednost drugog argumenta”* se može izreći sa *“Vrednost drugog argumenta nije od uticaja / ne utiče”*.
19. *“otpočetka”* => od početka. Može i *“ispočetka”*, *“iz početka”*.
20. *“portovanje”* => prilagođavanje.
21. Izbegavajte direktno obraćanje čitaocu rada, npr. *“Ako ste programer onda...”*.
22. *„konvertovanje“* => pretvaranje.
23. *“reprezentovanje”* => predstavljanje.
24. *“set instrukcija”* => skup instrukcija.
25. *“translacija”* => prevođenje.

Tek onog trenutka kada je rad lišen pravopisnih grešaka, moguće ga je čitati i kritikovati sa stručnog stanovišta. Do tad, on je tek šuma grešaka koje bespovratno odvlače pažnju od suštine.

Verzija	Izmene	Datum
0.1	Inicijalna verzija	19.02.2011. godine, Petar Jovanović
0.2	Greške iz radova za ETRAN 2011	11.04.2011. godine, Petar Jovanović